

NOMINERAD
TILL STENPRISET
2015!

Svea Artilleri

Två nya halvmåneformade byggnader, med garage under, har uppförts på kaserngården vid gamla artilleriregementet på Valhallavägen i Stockholm. Gården, tidigare avgränsad av ekonomibyggnader mot norr, har öppnats ner mot Starrbäcksängen.

TEXT **BENGT ISLING** LANDSKAPSARKITEKT LAR/MSA
FOTO **ÅKE E:SON LINDMAN**

Storgatsten ramar in de grusade delarna av kaserngården. Gångbaneläggningen hålls av en gul kinesisk sten.

Den svängda gradängtrappan har steg i Grå Tossene från Bohuslän.

Platsen kring dammen var en del av en mindre stadsdel som stod färdig 1992, och som var mitt första uppdrag på Nyréns. Vi ritade hus och mark. Stadsbyggnadskontoret med Aleksander Wolodarski stod för planen.

Redan i hans vision fanns kopplingen till Stockholms centrum ner till Nybroplan över Nybrogatan genom regementet.

Steg för steg har allt förverkligats och vi har lyckats hänga kvar som landskapsarkitekter från 1987 till 2013, med alla de byggherrar som varit inblandade. För att ta en term från timmerflottningen: Svea Artilleri är projektets rumpa, slutrensning.

UNDER DESSA 26 ÅR har mycket hänt inom stenbranschen. Tillverkningen har mekaniserats vilket gör stenen förhål-

landevis billigare. Detsamma gäller transportererna. Dessutom har det blivit vanligt att importera sten från andra sidan jordklotet.

I tanken har sten förlorat en del av sin finstämpel. Det är ett hållbart, funktionellt och vackert material som gör sitt jobb. Den begränsade mängden sten i Starrbäckssängen ligger i dammens kant, i några radiella stödmurar av blocksten invid dammen och framförallt i alla trappor.

SVEA ARTILLERI genomfördes i flera etapper. Det ritades med tre typer av sten.

Storgatsten ligger längs fasaderna som avgränsning av det som återstår av kaserngårdens grus.

Grå Bohus Tossene i entrésteget, murar och trappor.

Lite udda är gångbanelådan av en

gul kinesisk sten (G682) som även har använts på Nybroplan och som beklädnadssten på en del av de omgivande bostadshusen, bland annat punkthuset Svea Torn.

STEN HAR I RIKLIG mängd använts till trappor och ramper för tillgänglighet till de befintliga byggnaderna. Där fanns nivåskillnader som skulle överbryggas när de gamla kasernerna omvandlades till moderna kontor indelade i mindre enheter med flera entréer.

I den första etappen ändrades den grå svenska graniten till en motsvarande kinesisk sten. I den andra etappen som Skanska genomfört höjde Vasakronan ambitionsnivån. Därmed är den stora böjda gradängtrappan mot det runda huset gjord med grå granit från Tossene i Bohuslän, vilket känns rimligt. ■

NOMINERAD
TILL STENPRISET
2015!

◀ Gradängtrappan framför det nya kontorshuset. I bakgrunden tornar punkthuset Svea Torn upp sig.

Projekt: Svea Artilleri, Gärdet, Stockholm.

Landskapsarkitekt: Nyréns Arkitektkontor genom landskapsarkitekt LAR/MSA Bengt Isling (ansvarig), ingenjör Anders Hagberg, landskapsingenjör Ulrika Lilliehöök, landskapsarkitekt LAR/MSA Ronny Brox m fl.

Arkitekt: ÅWL, genom Per Wångstedt.

Konstnär: Max Zinecker.

Stenleverantör: Naturstenskompaniet.

Byggherre: Vasakronan.

Entreprenör: Skanska.

STENFAKTA

- Trappor murar, entrésteg, gångbانهällar med mera: Grå Bohus Tossene.
- Gångbانهällar i viktiga stråk: gul kinesisk sten G682, krysshamrade.
- Storgatsten.